

Nr. 5(139)

Bazūne

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2023. gada 2. maijs

ĪPAŠS MĒNESIS ĪPAŠIEM CILVĒKIEM

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Ikviens no mums savā ziņā ir īpašs. Viens ir muzikāls, otrs ir lielisks dejotājs, bet citam padodas rakstīt grāmatas. Arī veids, kā to dara var būt īpašs: viens mācās mūziku pēc dzirdes, otrs māc dejot sēdus, bet cits raksta grāmatas viegli un saprotami. Šoreiz runa būs tieši par viegli lasāmām grāmatām, jo maijs ir Viegļās valodas mēnesis. Šogad tā simbolā attēlota papīra lidmašīna, kam ir būtiska loma zviedru autora Jena Ahlboma pasakā «Jonotans no Kaiju kalna». Jonotans ir mazs zēns, kurš dzīvo tādā pasaulē, kurā visiem ir spārni. Taču mazais Jonotans piedzima savādāks — viņam spārnu nebija. Kā gan viņš izdzīvos pasaulē, kur visas mājas ir augstu kalnos? Pasaka ir par sociālo iekļaušanu, par spēju pielāgoties apstākļiem un meklēt risinājumu, nevis nokārt degunu. Grāmatu vieglajā valodā bibliotēka izdeva aprīlī, tāpēc tā ir gatava tikt gan ar maziem, gan ar lieliem lasītājiem.

Viegļās Valodas mēneša ietvaros, **16. maijā plkst. 14.00**, notiks iepriekšminētās grāmatas priekšlasījumi gan Latvijas Neredzīgo bibliotēkā, gan Rīgas Centrālajā bibliotēkā, gan arī dažādos Dienas centros un Sociālās aprūpes iestādēs. Priekšlasījums mūsu bibliotēkā tiks pārraidīts tiešraidē bibliotēkas *YouTube* kanālā,

lai to var skatīties arī tie, kuriem nav iespēja ierasties klātienē.

Dienu pirms tam, **15. maijā plkst. 11.00**, mūsu bibliotēka kopā ar Viegļās Valodas aģentūru rīkos **bibliotekāru pieredzes apmaiņas tikšanos «Vieglā valoda bibliotēkas plauktos»**. To apmeklēt aicināti publisko un skolu bibliotēku vadītāji un bibliotekāri, kuriem nav vienaldzīgi lasītāji ar lasīšanas grūtībām, kā arī ikvienu bibliotēkas lietotāju, kam nepieciešamas grāmatas vieglajā valodā. Tikšanās notiks Viegļās Valodas aģentūras telpās Rīgā Elizabetes ielā 57 — 14. Pasākuma mērķis ir informēt bibliotekārus un bibliotēku lietotājus par vieglās valodas nozīmību, tās plašo mērķauditoriju, kā arī dalīties Zviedrijas pieredzē par vieglās valodas grāmatu novietojumu bibliotēkas plauktos, lai tās būtu pieejamas pēc iespējas lielākam lasītāju lokam.

Savukārt Viegļās Valodas mēnesis noslēgsies, **30. maijā plkst. 11.00**, kad Latvijas Neredzīgo bibliotēkā notiks vēl vieni grāmatas vieglajā valodā atvēršanas svētki. Šoreiz svētki būs trim mazām grāmatīnām, kas stāsta par mazas meitenītes Elzas piedzīvojumiem pie jūras, laukos un mežā. Šīs grāmatiņas sarakstītas 1. vieglās valodas līmenī, tāpēc būs noderīgas arī ikvienam, kurš vēl tikai sāk mācīties lasīt latviešu valodā. Aicināti gan bērni, gan pieaugušie.

Tie ir tikai daži no plānotajiem pasākumiem maijā. Ikviens no tiem mācīs mums ne tikai apzināties savas vajadzības un meklēt risinājumu to apmierināšanai, bet

arī novērtēt to, kas ikvienam no mums ir. Pricāties par iespējām un varēšanu, jo citam tādu varbūt nemaz nav. Būsim vienoti un pasniegsim viens otram roku.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

MIRDZAS KĻAVAS «GLEZNOTPRIEKŠ»

Gundega Tabaka

LAN vecākā bibliotekāre

Latvijas Neredzīgo bibliotēkā Rīgā līdz 23. maijam apskatāma Mirdzas Kļavas gleznu izstāde «Gleznopriekš».

Mirdza Kļava (īstajā vārdā Mirdza Griģule; 1924–2019) — rakstniece, māksliniece, skolotāja. Rakstījusi dažādos žanros galvenokārt bērniem.

Mēs būtu daudz nabagāki, ja nebūtu grāmatu, ja dvēsele tiek atstāta novārtā, tad arī kāda būtiska personības šķautne neuzmirdz pietiekami spoži vai vispār iet bojā. Lai arī mūsu bērnu dvēseli veldzētu latviešu un pasaules izcilāko vārda meistaru darbi, svarīgi, lai jau ģimenē grāmata būtu goda vietā.

«Bērniem biju stāstījusi, ka jaunībā sapņoju par Mākslas akadēmiju, reizēm pabeidzu skolā iesāktos viņu zīmējumus. Es pētīju ziedus — margrietiņas, rudzu puķes un visu pļavas krāšņumu. Domāju, ka katrs zieds vispirms ir jāizpēta. Manī līdz pat šodienai ir saglabājusies bērnišķīga pārliecība, ka katrai puķei ir sava dvēsele un zīmējot to vajag parādīt. Katrai puķei ir savs raksturs; savvaļas puķes parasti ir kautrīgākas. Īpaši kumelītes, tās es zīmēju gan vāzēs, gan tāpat saišķos. Dālijas ir lepnas un cēlas ar savu krāšņumu, krāsu daudzveidīgumu kā saulrieti un saullēkti debesīs, un daba nav skopojusies ar izdomu, veidojot dāliju formas. Vislabprātāk zīmēju jauktu ziedu pušķus, bet vienmēr starp tiem bija vismaz viens balts zieds.» (M. Kļava «Kopā ar Arvīdu Griguli un bez viņa»)

BALTAIS GALDAUTS VENTSPILĪ

Santa Šepetauska

LNerB Ventspils filiālbibliotēkas vadītāja

Ir pienācis maijs. Plaukst ziedi, mostas ūdeņi, san bites, dzied putni un notiek vēl tūkstošiem citu pavasarīgu notikumu. Šogad, jau septīto gadu pēc kārtas, Latvijā tiek svinēti Baltā galdauta svētki. Tos rīkojam 4. maijā, kad 1990. gadā Latvijas PSR Augstākā Padome pieņēma deklarāciju «Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu». Šis lēmums noteica valsts *de facto* brīvību, kā Latvijas otro dzimšanas dienu. Jaunā tradīcija sākās 2016. ga-

dā, lai ieskandinātu Latvijas simtgadi, un tieši gadu vēlāk tajā dienā sāka LV100 oficiālo svētku norisi.

Baltā galdauta dienas mērķis ir pulcēt un pie viena galda aicināt sanākt kopā ģimenes, draugus, radus, kaimiņus, cittautu viesus. Vienkārši pasēdēt, aprunāties, atcerēties visu labo, iegūt jaunus draugus, gūt jaunas emocijas, un vienkārši labi pavadīt laiku vienotībā. Arī lai padomātu par Latvijas brīvību un atcerētos tos cilvēkus, kuri cīnījās par mūsu tautu, un kuri vairs nav mūsu starpā, bet mūsu sirdīs paliks kā varoņi.

Balts galdauts izvēlēts kā simbols svētkiem, jo tas ir pašapziņas un lepnuma simbols. Balts galdauts atspoguļo kopīgu tīrību un rūpes.

Ventspils filiālbibliotēka novēl visiem pozitīvas domas un velta visiem šo dzejoli:

Sajust pavasari sevī.

Sajust gaismu, smaržu, garšu.

Dzirdēt putnu kāzu treļļus.

Saules glāstiem pagriezt seju.

Nojaust ūdens teces gaitu,

Bišu saimes kluso zummm.

Dzirdēt kaimiņ suņa reju,

Kaķu mīlas dziesmu skaļu.

Uzklāt baltu galda drānu.

Apsveikt kaimiņzēnu lēnu.

Pateikt vienu labu vārdu,

Un pēc pirmā sekos otrs.

Vai ar smaidu draugu sveikt.

Pasniegt ziedu,

Iedzert tēju.

Sēžoties uz sola parkā

Sajust sauli, sajust vēju.

Sajust pavasari sevī.

IESKATS GRĀMATĀ

DEBESIS IR? DEBESIS IR!

Herma Cīrule

BRN datoroperatore

Aprīlī Braila rakstā iznāca uz patiesiem notikumiem balstīta grāmata «Debesis ir». Stāsts ir par kādu ģimeni ASV, kurā ir kristīgi vecāki un divi mazi bērni — Kesija un Koltons. Koltons ir dzīvespriecīgs zēns — kā daudzi citi, taču notiek nelaime — nepareizi noteikta diagnoze un aklās zarnas plīsums. Ārsti dara visu iespējamo, taču arī viņi ir tikai cilvēki. Cerību neviens vairs nedod...

Kaut arī Koltona tēvs Tods ir mācītājs, viņš nav pasargāts no rūgtuma, bezcerības sajūtas un dusmām uz Dievu. Vecāki ir izmisuši. Baznīcā, kurā kalpo Tods, cilvēki zvana un aicina iesaistīties lūgšanās. Ap 80 cilvēku lūdz Dievu par zēnu un viņa ģimeni. Nākamajā rītā ārsts ir pārsteigts, ieraugot Koltonu smaidīgu spēlējamies gultā.

Vecāki ir laimīgi, taču pēc laika jūtas apjukuši. Koltons citu pēc cita atklāj notikumus, kas norisinājušies Debesīs, kur viņš esot bijis. Viņš apraksta Jēzu, Dievu, cilvēkus, ko tur saticis. Mazs bērns, atgriezies šajā pasaulē, liecina par Dieva un Debesu valstības eksistenci.

Lasot Koltona liecību, tāpat kā viņa tēvam Todam, manī radās dažādas sajūtas —, šaubas, ticība, vēlreiz šaubas... Kad mans mazdēls, apmēram Koltona vecumā, ar pilnīgi nopietnu seju stāstīja, kā viņš cīnījies ar lauvām un, pamanot manu neticību, piebilda «Tu jau nezini. Tu tur nebiji», es saprotu, ka bērnu fantāzija ir milzīga un ka varbūt Koltons ir ar bagātu iztēli apveltīts bērns. Taču arvien vairāk sarunājoties ar dēlu, Tods atklāj, ka Koltons piemin reālas lietas, kuras viņš nekādi nevarēja zināt. Meklējot Bībelē, viņš vairākkārt atrod sakritību ar Koltona stāstīto.

Reiz lasīju amerikāņu psihologa un ārsta Raimonda Mudija grāmatu «Dzīve pēc dzīves» par pētījumiem par vairāk nekā simt cilvēkiem, kas piedzīvojuši klīnisko nāvi un izdzīvojuši.

Par to, ko viņi piedzīvojuši šajā laikā. Par gaismu. Par mieru. Par prieku. Un arī tas ir licis daudz ko pārdomāt.

Redzot notikumus Ukrainā, kad cilvēki ir zaudējuši visu, kuriem palikusi tikai viņu kailā dzīvība un arī par to īsti drošības nav... Kas paliek? Vai tās ir beigas?

Jēzus, nomirstot pie krusta, piedāvā ceļu, cerību, dzīvi mūžībā. Viss, ko mēs varam

darīt, ir ticēt, ka Viņā ir mūsu izglābšanās. Ja ar dzīvi šajā pasaulē viss beigtos, tad nebūtu jēgas Kristus upurim.

Prieks, mīlestība, cerība, sasniegumi, sapņi, sāpes, slimības, ciešanas, kari — krustu krustiem — tā ir dzīve, kura mums šeit virs zemes ir dota. Skaistā, brīnišķīgā pasaule, bezcerīgā pasaule...

Dzīve kā skola, kurā reizēm esam sekmīgi, reizēm ne. Iemācamies, šķiet, visu saprotam, tad aizmirstam un klūpam pār vienu un to pašu grābekli neskaitāmas reizes. Atkal ceļamies...

Varbūt jaunībā, kad šķiet, visi ceļi vaļā un ir tik daudz iespēju, neaizdomājas, ka tas nebūs mūžīgi. Un tas ir normāli. Taču, jo vecāks tu kļūsti un dzīves nogriežņa lielākā daļa ir aiz muguras un cik gara ir mazākā daļa tu nezini, sāc aizdomāties par mūžību. Un lielas izvēles jau nav.

Es nespēju pieņemt, ka ar šo pasauli viss beidzas. Jā man varbūt ir bail no tā, ko es nesaprotu. Šī pasaule, kaut neapbrīcināma, tomēr daudz maz zināma. Es, protams, nevaru ietekmēt citādi domājošos, nespēju neko pierādīt. Un vai vajag? Mēs varam tikai noticēt. Vai arī ne...

Šī grāmata atkal un atkal liek aizdomāties par likumsakarībām. Ja jau mēs uzskatām, ka kaut kādas nejaušības dēļ esam piedzimuši šajā pasaulē un pēc nāves ir tikai tumsa un tukšums, tad kāda nozīme mūsu piedzimšanai, dzīvei...

Bieži esmu domājusi par dzīves jēgu, par šo pasauli un droši vien, ne tikai es. Reizēm skatos kā no malas un rodas sajūta, ka viss

ir kā plūstošas smiltis, kā kāršu namiņš, kas var sagrūt jebkurā mirklī, nekas nav pastāvīgs, stabils. Man nav ilūzija, ka pēkšņi beigsies visi konflikti, naidi, ļaunums, sāpes, slimības. Nav ilūziju, ka šī pasaule kļūs tāda, kādu mēs to gribētu redzēt. Vienīgo jēgu redzu mīlestībā, rūpēs par citiem cilvēkiem. Skatoties uz notikumiem pasaulē, daudz dziļāk uztveru vārdus Tēvreizē: «Lai nāk Tava valstība» un gribas turpināt: valstība, kur tautas nekaros cita ar citu, kur neviens neslimos, kur nebūs ciešanu, dabas katastrofu, kurā mēs nedarīsim pāri cits citam, kur arī mēs paši būsim citi... Es ilgojos pēc šādas pasaules. Man bail par cilvēkiem, kuri gatavi atstāt šo pasauli bez cerības. Viņi pārkāps šo neredzamo robežu, tiltu, kas savieno divas pasaules un... Man bail par cilvēkiem, kuri uzskata, ka uzturēsies šeit mūžīgi, kam ir vienalga, kas notiks pēc tam. Kas notiek ar cilvēku, kad šī pasaule top aizvien svešāka un tu attālinies arvien vairāk?

Koltons piemin savu vecvectēvu un māsiņu, ko saticis Debesīs neko iepriekš nezinot par viņiem. Viņš apraksta viņus. Tas liek domāt par tiem cilvēkiem, kurus esam zaudējuši šeit, bet sastapsim tur — mūžībā, lai nekad vairs viņus nezaudētu, nebūtu šķiršanās sāpju, bezcerības. Būs tikai jāšķērso robeža... Dievs pastiepj roku, lai pārvestu pāri, taču mēs paši izvēlamies — satvert šo roku vai lepmi novērsties...

Tās ir manas domas, izlasot šo grāmatu. Kādas ir jūsu? Nekautrējieties, atrakstiet mums savas pārdomas.

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā *Digitālā bibliotēka*

Tālr. 67522131

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.